

هفته‌نامه تحولات انرژی (۵)

کد موضوعی: ۳۱۰

شماره مسلسل: ۱۲۵۹۶

دفتر: مطالعات انرژی، صنعت و معدن

مهرماه ۱۳۹۱

به نام خدا

فهرست مطالب

- ۴.....تکاپوی هند برای یافتن منابع جایگزین نفتی به جای نفت خام ایران
- ۶.....عربستان، خواستار کاهش قیمت نفت خام
- ۹.....همکاری کره جنوبی در ساخت نیروگاه هسته‌ای عربستان سعودی
- ۱۰.....موافقت رژیم صهیونیستی با راه‌اندازی نیروگاه هسته‌ای در اردن
- ۱۱.....استفاده هر مشترک متناسب با قدرت خریداری شده

هفته نامه تحولات انرژی (۵)

قیمت‌های بین‌المللی نفت خام، گاز طبیعی و فرآورده‌های نفتی

(به‌روز شده اول اکتبر ۲۰۱۲ (۱۳۹۱/۷/۱۰))

عنوان	قیمت	بازار
نفت خام وست تکزاس (دلار در بشکه)	۹۲/۴۸	نایمکس
نفت خام عمان (دلار در بشکه)	۱۰۹/۲۹	بورس دوی
نفت خام برنت (دلار در بشکه)	۱۱۲/۱۹	بورس لندن
نفت خام برنت موعدهار (دلار در بشکه)	۱۱۰/۷۷	تک‌محموله
نفت حرارتی (سنت در لیتر)	۸۲/۶	نایمکس
بنزین (سنت در لیتر)	۷۶/۶	نایمکس
گاز طبیعی (سنت در مترمکعب)	۱۲/۵	نایمکس
گاز طبیعی (سنت در مترمکعب)	۱۱/۹	هنری هاب
گاز طبیعی (سنت در مترمکعب)	Na	انگلستان (ICE)

مأخذ: سایت‌های Platt's, Nymex, Ice DME, and Bloomberg.

(دلار در بشکه)

قیمت روزانه سبده اوپک

متوسط روزانه سبده اوپک	
قیمت	تاریخ (اکتبر و سپتامبر ۲۰۱۲)
۱۰۹/۳۱	۱ اکتبر
۱۰۹/۶۸	۲۸ سپتامبر
۱۰۸/۲۱	۲۷ سپتامبر
۱۰۶/۸۴	۲۶ سپتامبر
۱۰۷/۹۹	۲۵ سپتامبر

مأخذ: سایت اوپک.

میانگین وزنی قیمت انواع نفت خام صادراتی ایران

از ابتدای ماه سپتامبر (۱۳۹۱/۶/۱۱ - ۱۳۹۱/۷/۹)

(بشکه/دلار)

۱۱۲/۸۳	سبک
۱۱۰/۱۰	سنگین

مأخذ: امور بین‌الملل شرکت ملی نفت ایران، ۱۳۹۱.

قیمت فرآورده‌های نفتی در بازارهای جهانی طی روز ۲۸ سپتامبر ۲۰۱۲

(تن به دلار)

سنگاپور	ژاپن	آمریکا	شمال اروپا	مدیترانه	خلیج فارس	نوع فرآورده
۱۱۱۰/۳۶	۱۱۳۰/۹۹	۱۲۷۶/۳۷	۱۱۱۵/۰۰	۱۰۶۵/۵۰	۱۰۸۰/۶۸	بنزین سوپر بدون سرب
۹۵۷/۳۳	۹۶۶/۶۳	۱۰۸۴/۳۷	۹۵۷/۰۰	۹۲۹/۷۵	۹۳۲/۷۰	نفتا
۱۰۵۰/۴۸	۱۰۵۵/۸۴	۱۰۸۳/۲۰	۱۰۴۱/۷۵	۱۰۳۱/۵۰	۱۰۳۰/۶۴	سوخت جت (نفت سفید)
۹۶۲/۴۷	۱۰۲۴/۳۰	۹۷۹/۷۸	۹۶۲/۰۰	۹۶۵/۵۰	۹۴۲/۸۷	نفت گاز
۶۶۹/۲۴	۶۸۴/۵۹	۶۵۲/۱۶	۶۸۹/۰۰	۶۷۴/۷۵	۶۵۰/۹۶	نفت کوره ۱۸۰ CST
—	۱۰۹۱/۵۰	—	۹۶۲/۵۰	۱۰۰۷/۵۰	۱۰۳۰/۰۰	پروپان
—	۱۰۱۱/۵۰	—	۹۰۲/۵۰	۸۹۷/۵۰	۹۵۰/۰۰	بوتان

مأخذ: امور بین‌الملل شرکت ملی نفت ایران.

قیمت تک محموله‌ای گاز طبیعی طی روز ۲۸ سپتامبر ۲۰۱۲

خط لوله - بازار	دلار در میلیون بی‌تی‌یو
HENRY HUB	۳/۱۰
S. CALIF.	۳/۵۳
TORONTO	۳/۴۱
ICE	۱۰/۰۱

مأخذ: همان.

قیمت محصولات شیمیایی و پلیمری طی روزهای ۱۳۹۱/۷/۸ - ۱۳۹۱/۷/۱۱

نام محصول	تن در ریال
اسید نیتریک	۲۴۸۰
متانول	۵۳۳۰
پلی‌وینیل کلراید (pvc) S65	۱۹۵۹۷
پلی‌اتیلن سنگین EX3	۳۹۷۴۳

مأخذ: شرکت بورس کالای ایران.

تکاپوی هند برای یافتن منابع جایگزین نفتی به جای نفت خام ایران

هند برای همسو شدن با تحریم‌های نفتی آمریکا و اروپا علیه ایران و سرعت‌بخشی به اکتسابات خارجی خود، تصمیم به کاهش واردات نفت از ایران تا حدود ۲۰ درصد در سال مالی ۲۰۱۲-۲۰۱۳ گرفته است. ولی هندی‌های تشنه انرژی، هیچ‌گاه نتوانسته و نخواسته‌اند چشم به روی نفت ایران ببندند. این نکته‌ای است که مقام‌های هندی آن را بارها از مجاری رسمی و غیررسمی بیان کرده‌اند. دهلی نو برای کمتر کردن عطش خود به انرژی، به ایران نیاز دارد و ایران هم برای کمتر کردن اثر تحریم‌های غرب، به جای سرمایه‌گذاری بر مناسبات پرتنش خود با کشورهای نفتی حوزه خلیج فارس که خودشان را رقیب انرژی ایران می‌دانند، می‌تواند جنوب آسیا را جایگزین فروش انرژی خودش کند. اما این درحالی است که شرکت نفت و گاز طبیعی این کشور چشم به شرکت خارجی دیگری با نام اول^۱ دوخته است. خبرها حاکی از آن است که هند در تاریخ نهم سپتامبر (۱۹ شهریورماه ۱۳۹۱) قرارداد خریدی را با آمارا هس آذربایجان امضا کرده است. شرکت انرژی آمریکا سهم اندک ۲/۷۲ درصد در این شرکت آذربایجانی دارد، اما بخش اعظم سهام در قرارداد تقسیم تولید^۲ میدان آذری چراگ گانشلی (AGC) است. بخش اعظم تولید نفت آذربایجان نیز در میدان نفتی هس صورت می‌گیرد.

این قرارداد یک میلیارد دلاری هند با آذربایجان در سه‌ماهه نخست سال ۲۰۱۳ به اتمام خواهد رسید. این قرارداد از مهمترین استراتژی‌های شرکت نفت و گاز طبیعی هند (ONGC) به‌شمار می‌رود. بازده حاصل از سهم ۲/۷۲ درصدی AGC

1. ONGC Videsh Ltd (OVL)

2. Production Sharing Agreement

بیش از ۱۵ درصد از تولید کل شرکت ONGC در سال ۲۰۱۱ بوده و اهداف میان مدت شرکت هندی مبنی بر افزایش بازده از ۸/۷۵ میلیون تن معادل نفت (toe) در سال ۲۰۱۱ به ۲۰ میلیون تن معادل نفت خام در سال ۲۰۱۸ را محقق خواهد کرد. همچنین این قرارداد باعث افزایش ۹ درصدی ذخایر ONGC می شود.

بنا به اعلام شرکت نفت و گاز هند به نظر می رسد این معامله ازسوی مسئولان ضد تراست آذربایجان و هند تأیید شده است. گرچه دولت آمریکا چندان موافق با خرید سهم شرکت نفت و گاز هند از هس آذربایجان به جای تضمین^۱ اول از دهلی نو به بهای منافع ONGC در ایران نیست. شرکت اول سهم ۲۰ و ۴۰ درصدی به صورت سرمایه گذاری مشترک در پروژه های توسعه فاز ۱۲ پارس جنوبی و پروژه گازی فرزاد - ب دارد.

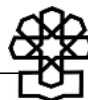
شرکت نفت و گاز هند همچنین مدعی خرید بخشی از شن های نفتی شرکت کونوکو فیلیپس کانادا در حدود ۵ میلیارد دلار است. این معامله تحت بررسی مقامات آمریکایی در راستای تحریم شرکت نفت و گاز هند به معامله و به منظور صدمه زدن به ایران و سودان است. سودهیر واسودوا، رئیس شرکت نفت و گاز هند، در این خصوص اظهار داشت: «ما در ایران و سودان حضور داریم، اما به خاطر دارایی های^۲ آمریکا محدودیت داریم ولی سعی در دور زدن آن داریم». به گفته وی مزایده شرکت نفت و گاز هند برای دارایی های آمریکا ممکن است باعث سلب ادامه پروژه توسعه و اکتشاف فرزاد «ب» ایران شود.

(میس، ۲۱ سپتامبر ۲۰۱۲)

عربستان، خواستار کاهش قیمت نفت خام

براساس اظهارات یک مقام ارشد نفتی خلیج فارس به خبرگزاری میس: قیمت‌های کنونی نفت خام بسیار بالاست و در حدود میانگین بالای ۱۰۰ دلار به ازای هر بشکه رسیده است و این درحالی است که به گفته وی تلاش‌ها برای کاهش قیمت درحال انجام است. از سوی دیگر، عربستان درحال مذاکره با مشتریان خود است تا با افزایش میزان عرضه آمادگی خود را برای برآوردن تقاضای آنها اعلام کند. مذاکرات یکی از مهمترین تولیدکنندگان نفت و یک پالایشگر اروپایی برای اخذ نفت خام مازاد از عربستان هنوز بی نتیجه مانده است. کارشناسان این دو شرکت بزرگ نفتی به مذاکره رسیدن با عربستان را نفی کرده‌اند، اما مقامات نفتی ریاض اعلام داشته‌اند که میزان تولیدشان نسبت به ماه گذشته کاهش یافته است و از روزانه ۹/۸ میلیون بشکه در ماه جولای به ۹/۷۵ میلیون بشکه در روز در ماه آگوست رسیده است. میزان تولید گزارش شده در ماه آگوست از میزان تولید در ماه اکتبر ۲۰۱۱ نیز کمتر بوده است. افزایش اندک تولید عربستان سعودی در ماه سپتامبر نیز بیشتر به نظر می‌رسد به خاطر رشد فصلی تقاضا و کاهش صادرات نفتی ایران باشد. آخرین آمار محموله‌های نفتی نیز نشان‌دهنده افزایش تولید در ماه سپتامبر است. همان‌طور که در نمودار نشان داده شده آمار اولیه برای ماه اکتبر ۲۰۱۲ متناوباً درحال کاهش است (به نمودار مراجعه شود).

سبد نفتی اوپک در تاریخ ۱۹ سپتامبر (۲۹ شهریورماه ۱۳۹۱) به کمتر از بشکه‌ای ۱۱۰ دلار رسید و برای نخستین بار از اواخر ماه آگوست روند کاهش داشته

است، اما این کاهش به معنای کسری نفت خام اوپک نبوده است، بلکه هر دو سوی معامله (فروشنده و خریدار) موافق به این روند کاهش بوده‌اند. به گفته یک منبع آگاه نفتی از خلیج فارس: «هم‌اکنون بازار متعادل است و موجودی‌ها^۱ کاهش یافته است. عربستان خواستار کاهش قیمت‌هاست تا به واسطه آن به سطح دلخواه بشکه‌ای ۱۰۰ دلار برسد».

عبدالله البدری، دبیرکل اوپک در کنفرانس ۱۹ سپتامبر (۲۹ شهریورماه ۱۳۹۱) که در اتریش برگزار شد اظهار داشت آنچه مسلم است آن است که بازار هم‌اکنون خوب تأمین می‌شود و هیچ کسری نفتی در هیچ جای دنیا نیست. به نظر می‌رسد که این روند همچنان ادامه یابد. مضافاً اینکه ظرفیت مازاد اوپک در سطح مناسبی قرار دارد و سطوح سهام تجاری کل در وضعیت مطلوب قرار گرفته است. وی به نقل از شماره اخیر «چشم‌انداز نفت جهان»^۲ اوپک افزود که تقاضای بلندمدت برای نفت همچنان سیر صعودی خواهد داشت و به نظر می‌رسد که نفت تا سال ۲۰۳۵ سهم بزرگی در انرژی جهان داشته باشد، هرچند روند کاهشی اندکی (از ۳۴ به ۲۸ درصد) نیز برای نفت در این فاصله زمانی دور از انتظار نیست. به گزارش اوپک برای دوره ۲۰۱۰-۲۰۳۵ تقاضای رو به افزایش در حدود ۲۳ میلیون بشکه در روز در نظر گرفته شده است که به گفته البدری در سال ۲۰۳۵ این میزان تقاضا به ۱۱۰ میلیون بشکه در روز خواهد رسید، اما سهم زغال‌سنگ در انرژی ترکیبی تا سال ۲۰۳۰ تقریباً مشابه با میزان کنونی باقی خواهد ماند، اما گاز از ۲۳ به ۲۵ درصد خواهد رسید. به گفته البدری

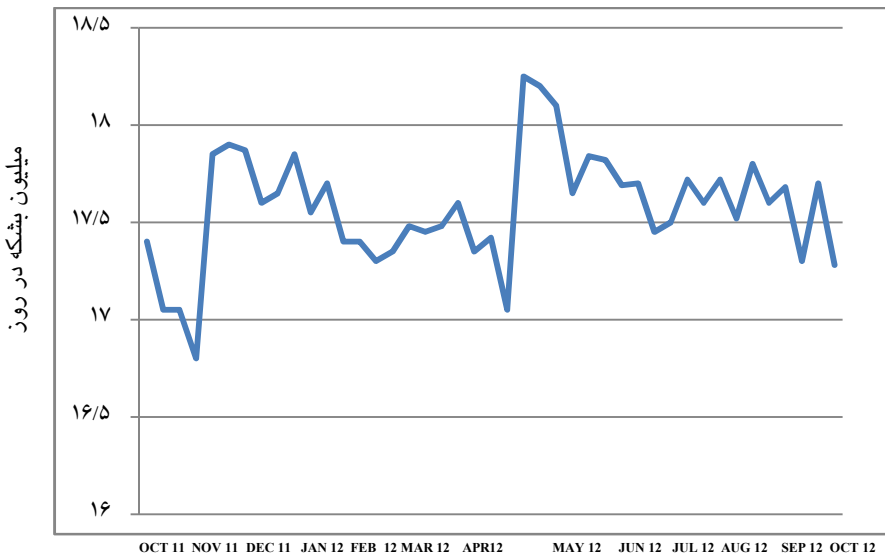
---

1. Inventories
2. World Oil Outlook

درخصوص مواجهه با تقاضای آتی و کفایت ذخایر نفت در زمین^۱ و فناوری‌های استخراج موجود اندک تردیدی وجود دارد. البدی با اشاره به یک بررسی درخصوص وضعیت نیروی انسانی متخصص که توسط شرکت شولنبرگ صورت گرفته بود، اظهار داشت که نگرانی اصلی، کمبود نیروی انسانی متخصص در صنعت نفت خواهد بود که به نظر می‌رسد حل این مسئله کار چندان آسانی نیست و برای رفع این مشکل برنامه‌ریزی بلندمدت در بخش صنعت ضروری است.

(میس، ۲۱ سپتامبر ۲۰۱۲)

نمودار روند فروش نفت خلیج فارس ۲۰۱۱-۲۰۱۲

همکاری کره جنوبی در ساخت نیروگاه هسته‌ای عربستان سعودی

عربستان که یکی از بزرگ‌ترین میدان‌های نفتی و گازی جهان را در اختیار دارد، در زمینه انرژی برق همچنان مشکلاتی دارد که این مسئله باعث ائتلاف بخش اعظم سرمایه نفتی و گازی این کشور شده است. در این راستا مسئولان این کشور ساخت رآکتورهای هسته‌ای را جزء اهداف بخش انرژی خود در نظر گرفته‌اند. با توجه به اینکه هوای عربستان به سبب ریزگردها بسیار غبارآلود است، هزینه تولید برق از انرژی خورشیدی در این کشور بسیار بالا و پنج برابر هزینه تولید برق از نفت و نیروگاه هسته‌ای است.

عربستان در ماه نوامبر ۲۰۱۲ توافقنامه همکاری با کره جنوبی در زمینه انرژی هسته‌ای به امضا رسانده است. این سومین قرارداد ساخت نیروگاه هسته‌ای است و دو قرارداد پیشین با کشورهای فرانسه و آرژانتین بسته شده است.

براساس پیش‌بینی‌های این کشور تا سال ۲۰۳۲ تقاضای داخلی برق سه برابر افزایش خواهد یافت و از این رو ساخت نیروگاه‌های اضافه با ظرفیت قدرت نصب شده در حدود ۸۰ گیگاوات در نظر گرفته شده است. به این ترتیب تا سال ۲۰۳۰، ۱۶ نیروگاه هسته‌ای در این کشور راه‌اندازی خواهد شد.

(رویترز)

موافقت رژیم صهیونیستی با راه‌اندازی نیروگاه هسته‌ای در اردن

بنا به اظهار مدیر کمیسیون انرژی اتمی رژیم صهیونیستی، این رژیم مخالفتی با راه‌اندازی یک نیروگاه هسته‌ای در اردن ندارد.

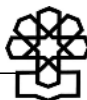
به گزارش دبکا، شائول هورف، مدیر کمیسیون انرژی اتمی اسرائیل روز چهارشنبه (۱۳۹۱/۶/۲۹) مخالفت رژیمش را با ساخت نیروگاه هسته‌ای توسط اردن رد کرد. مقامات اردنی می‌گویند که قصد دارند این نیروگاه را با هدف تولید برق راه‌اندازی کنند.

وی که خطاب به اعضای آژانس بین‌المللی انرژی اتمی در وین سخن می‌گفت، ادعاهای اردن مبنی بر اینکه اسرائیل در روند ساخت نیروگاه مزبور اخلاص ایجاد می‌کند را رد کرد.

هورف همچنین مخالفت خود را با طرح اعراب برای برگزاری کنفرانسی در هلسینکی با عنوان خاورمیانه عاری از سلاح هسته‌ای اعلام کرد. این طرح با موافقت دولت ایالات متحده آمریکا نیز همراه بوده است.

رژیم صهیونیستی عضو آژانس بین‌المللی انرژی اتمی نیست و تنها دارنده سلاح هسته‌ای در خاورمیانه محسوب می‌شود. برخی گزارش‌ها تعداد سلاح‌های هسته‌ای این رژیم را تا ۴۰۰ کلاهک تخمین زده‌اند. مقامات رژیم صهیونیستی داشتن سلاح هسته‌ای را نه رسماً تکذیب و نه تأیید کرده‌اند.

(خبرگزاری فارس)

استفاده هر مشترک متناسب با قدرت خریداری شده

با تصمیم وزارت نیرو برای مقابله با مصرف برق غیرمجاز، فیوزهای دستکاری شده برق با مشترکان خداحافظی می‌کنند.

درحالی که مسئولان صنعت برق در ماه‌های اخیر از برنامه‌هایی برای برخورد با مصرف غیرمجاز برق خبر داده بودند، در تازه‌ترین تحول در این زمینه همراه با قبوض برق ارسال شده در این دوره نامه‌هایی به پیوست دعوت‌نامه به دست برخی مشترکین رسیده که در آن بیان شده، به دلیل عدم تناسب مصرف برق آنها با قدرت برق خریداری شده باید برای افزایش قدرت برق به مناطق برق مراجعه کنند.

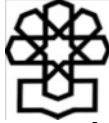
معاون خدمات مشترکین و فروش شرکت توزیع نیروی برق تهران بزرگ در توضیح چرایی ارسال این نامه‌ها تأکید کرد: هر مشترک متناسب با قدرت برق خریداری شده می‌تواند از شبکه برق استفاده کند، نه بیشتر از آن، اما متأسفانه مشاهده شده که برخی مشترکین به صورت آگاهانه یا ناآگاهانه فیوزها را دستکاری کرده‌اند، در همین راستا برای مشترکینی که از قدرت برق بیشتر استفاده می‌کردند اطلاعیه‌ای فرستاده شده تا برای خرید قدرت بیشتر به مناطق برق مراجعه کنند.

دکتر عبدالامیر یاقوتی با تأکید بر اینکه اطلاعیه ارسال شده برای مشترکین اعلام می‌کند که براساس مشاهدات، فیوز مصرفی بیشتر از فیوز قدرت قراردادی است، اظهار داشت: مشترکان باید با مراجعه اعلام کنند که می‌خواهند به اندازه قدرتی که خریداری کرده‌اند از برق استفاده کنند و یا اینکه نیاز بیشتری دارند. در صورتی که به اندازه قدرت برق خریداری شده مصرف کنند، فیوز عوض می‌شود، اما در صورتی که

نیاز به قدرت برق بیشتری باشد باید افزایش قدرت برق دهند و هزینه آن را پرداخت کنند و بالطبع فیوزی با قدرت بیشتر متناسب با مصرف استفاده می‌شود.

معاون خدمات مشترکین و فروش شرکت توزیع نیروی برق تهران بزرگ با ابراز تأسف نسبت به اینکه هزینه‌های انشعاب مطابق با دستورالعمل سال ۱۳۸۳ است، اظهار کرد: بسیاری از کمبودهای تأمین نقدینگی از این موضوع نشئت می‌گیرد. درحال حاضر مشترک به‌ازای هر آمپری که افزایش می‌دهد باید ۱۱ هزار و ۹۰۰ تومان پرداخت کند.

(ایسنا)

مرکز پژوهش‌ها
مجلس شورای اسلامی

شماره مسلسل: ۱۲۵۹۶

شناسنامه گزارش

عنوان گزارش: هفته‌نامه تحولات انرژی (۵)

نام دفتر: مطالعات انرژی، صنعت و معدن (گروه انرژی)

تهیه و تدوین: زهرا جعفری

ناظران علمی: محمدرضا محمدخانی، هوشنگ محمدی، فریدون اسعدی

مقتضی: حسین امیری‌خامکانی (عضو کمیسیون انرژی)

ویراستار تخصصی: _____

ویراستار ادبی: _____

واژه‌های کلیدی: _____

تاریخ انتشار: ۱۳۹۱/۷/۱۵